

Pressmeddelanden

Fisket påverkar Östersjöns ekosystem

2006-10-16, kl. 09.58

Mänsklig påverkan av fiskbestånden kan ge oanade effekter på Östersjöns näringskedja och rubba balansen i ekosystemet. Det visar nya studier av havsfåglar som publicerats i den vetenskapliga tidskriften *Marine Ecology Progress Series*.

Att situationen för Östersjötorsken är kritisk är numera väl känt. Den nyligen publicerade studien visar att fisket kan ha mer långtgående effekter och sätta igång kedjereaktioner i havet. Bland annat visas att fisket på torsk och skarpsill under de senaste trettio åren har påverkat sillgrissleungarnas vikt.

- Vi har bara börjat förstå dessa komplexa och dynamiska samband, säger Henrik Österblom vid Systemekologiska institutionen, Stockholms universitet, en av författarna till studien.

Studien har tittat närmare på sambandet mellan sillgrisslor, skarpsill och torsk.

- Enligt gängse teori borde fåglarna, som lever av skarpsill, gynnas av ett stort skarpsillbestånd och missgynnas av ett litet. Vår forskning visar på motsatta resultat, säger Henrik Österblom.

Forskare har i tidigare studier visat att det ökande beståndet skarpsill under 1990-talet ledde till en ökad konkurrens om dess föda, djurplankton. Mer skarpsill innebär mindre föda till varje skarpsill, som magrar, vilket i sin tur resulterar i magrare sillgrissleungar. Denna studie visar att en utfiskning av skarpsillen under senare år har lett till fetare skarpsill, och därmed fetare sillgrissleungar.

- Våra data visar på tydliga samband mellan mängden, men framförallt kvaliteten på skarpsillen och sillgrisslornas ungvikter (under perioden 1974-2004) och att fisket på skarpsill har haft tydliga effekter på fåglarna, fortsätter Henrik Österblom.

Studien visar med stor tydlighet att fisk inte enbart kan betraktas som en resurs för fisket och oss konsumenter. Arter som torsk och skarpsill fyller mycket viktiga funktioner i Östersjöns känsliga ekosystem.

- Det är viktigt att havets arter och resurser förvaltas utifrån ekosystemet så man säkerställer såväl arter som fungerande ekosystem, säger Åsa Andersson, Världsnaturfonden WWF.

Studien har finansierats av Världsnaturfonden WWF och utförts i samarbete mellan Stockholms universitet, Naturhistoriska Riksmuseet och Fiskeriverket.

Artikeln "Fish, seabirds and trophic cascades in the Baltic Sea", av Österblom, H., Casini, M., Olsson, O and Bignert, A har publicerats i [senaste numret av *Marine Ecology Progress Series*](#)

Ytterligare information

Henrik Österblom, Systemekologiska institutionen, mobil 0703-711 928

Åsa Andersson, Marinbiolog på Världsnaturfonden WWF, 070-66 99 290

För bilder kontakta Maria Sandqvist, Enheten för kommunikation och samverkan, tfn 08-16 13 77, e-post maria.sandqvist@eks.su.se.

FAKTARUTA

Torsken ökade kraftigt under 1970-talet och fiskades ut under 1980-talet. Den har därefter legat kvar på en relativt låg nivå på grund av ett fortsatt hårt fisketryck. Skarpsillen, torskens huvudsakliga föda, bestod av ett litet bestånd under torskens storhetstid, men ökade sedan dramatiskt när torsken minskade. Skarpsillen blev därefter nästa stora resurs att utnyttja, vilket ledde till att beståndet minskat under början av 2000-talet.